

Sygn. akt VI U 2258/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2015 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania **G. K.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. :**

- z dnia 4 listopada 2014 r.,(...)

- z dnia 26 czerwca 2014 r., znak : (...)(...)

- z dnia 19 września 2014 r., znak : (...)(...)

w sprawie: **G. K.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę i ustalenie kapitału początkowego

I zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 4 listopada 2014 r., znak: (...)w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu G. K. prawo do emerytury od dnia (...)r.,

II zmienia decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 26 czerwca 2014 r. i 19 września 2014 r., znak: (...)(...)w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do obliczenia kapitału początkowego G. K. przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 133,82 %, z lat 1989-1998;

III umarza postępowanie z odwołania ubezpieczonego od decyzji z dnia 26 czerwca 2014 r. i 19 września 2014 r. w części dotyczącej uwzględnienia przy ustalaniu kapitału początkowego G. K. okresu jego zatrudnienia (okresów składkowych i nieskładkowych) w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) w B. Zakładzie (...) w M. (...) (...) w M. od dnia 17 października 1979 r. do 31 maja 1980 r. oraz wynagrodzeń uzyskanych przez ubezpieczonego u tego pracodawcy w tym okresie;

IV nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatnich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. Akt VIU 2258/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 lipca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku G. K. z dnia 11 czerwca 2014 roku odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy powołując się na artykuł 184 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz paragraf 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw z 1983 roku numer 8 pozycja 43 ze zmianami, wskazał, że przyczyną odmowy przyznania G. K. prawa do emerytury jest: Po pierwsze to, iż od dnia 1 stycznia..., przepraszam, iż do dnia 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie osiągnął 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego i po drugie, iż do tej samej daty nie udowodnił on wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy w uzasadnieniu tej decyzji wskazał także, iż do stażu pracy nie uwzględnił zatrudnienia ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym ojca, na podstawie zeznań świadków, ponieważ praca ta nie była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy ze względu na naukę w szkole średniej. Ponadto organ rentowy wskazał, iż nie uwzględnił do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresów pracowniczego zatrudnienia ubezpieczonego od 28 lipca 1980 roku do kwietnia 1985 roku, ponieważ zeznania świadków nie zos..., nie są dowodem wystarczającym. Stosowne stwierdzenie może dokonać tylko pracodawca zakład pracy, żaden inny organ, ani urząd nie został upoważniony do wystawiania świadectw pracy, jak również świadectw wykonywania prac w szczególnych warunkach. Pracownik powinien uzyskać takie dokumenty w momencie rozwiązania umowy o pracę. Ustalenie okresów takiego zatrudnienia w oparciu o inne dowody, jeżeli pracownik nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy w związku z jego likwidacją lub zniszczeniem dokumentów dotyczących zatrudnienia w szczególnych warunkach, dopuszczalne jest jedynie w postępowaniu odwoławczym. Ponadto organ rentowy nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresu od 1 kwietnia 1985 roku do 15 maja 1990..., do 15 maja 1988 roku, ponieważ stanowisko pracy operator otaczarki wymienione przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 29 stycznia 2008 roku jest niezgodne ze stanowiskiem wymienionym w punkcie 23 Zarządzenia resortowego. Nie uwz..., organ rentowy nie uwzględnił do okresu pracy w szczególnych warunkach także okresów zatrudnienia ubezpieczonego od 16 maja 1988 roku do 21 sierpnia 1989 roku i od 1 marca 1991 roku do 27 lipca 1992 roku, ponieważ w przedłożonym świadectwie pracy z dnia 4 lutego 2008 roku wystawionym przez (...)

[f_00:09:36.512] Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością nie podano punktu, pod który podlega wykonywane stanowisko, a operator nie występuje w pozycji 3 Zarządzenia numer 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku, Dziennik Urzędowy Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych numer 3 pozycja 6. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął za udowodnione na, na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy nieskładkowe 2 miesiące 14 dni, składkowe 20 lat 4 miesiące 15 dni, stażu sumarycznego 20 lat 6 miesięcy i 29 dni oraz stażu pracy w szczególnych warunkach 6 lat 3 miesiące i 7 dni. Kolejną decyzję odmowną z dnia 22 września 2014 roku organ rentowy już po wniesieniu odwołania przez ubezpieczonego, podtrzymał argumentację przedstawioną w poprzedniej decyzji z dnia 10 lipca 2014 roku z tą zmianą, iż jeśli chodzi o staż pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonego wykazany przez niego na dzień 1 stycznia 1999 roku przyjął za udowodnione 5 lat 1 miesiąc i 25 dni. Kolejną decyzją wydaną już po wniesieniu przez ubezpieczonego odwołania do Sądu z dnia 4 listopada 2014 roku organ rentowy uchylił decyzje odmowne z 10 lipca i 29 września 2014 roku, jako błędnie wydane i odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury, ponieważ nie został przez niego udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia pierwsze..., oraz do dnia 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony nie osiągnął 25- letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy na dzień 1 stycznia 1999 roku przyjął za udowodnione okresy na dzień 1 stycznia 1999 roku nieskładkowe w wymiarze 3 miesięcy

i 21 lat, składkowe w wymiarze 20 lat 6 miesięcy i 22 dni, stażu sumarycznego 20 lat 10 miesięcy i 13 dni, stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze 6 lat 2 miesiące i 3 dni. Jeśli chodzi o przyczyny odmowy, to były one analogiczne, jak w decyzji z dnia 10 lipca 2014 roku. Odwołania od..., odwołanie od decyzji z 10 lipca 2014 roku wniósł ubezpieczony podnosząc, iż nie zgadza się z ustaleniem okresu nieskładkowego i nies..., i okresu pracy w szczególnych warunkach dokonany, dokonany przez organ rentowy w zaskarżonych decyzjach, w szczególności w decyzji z 10 lipca, która następnie w toku procesu została uchylona, jak również uchylona została decyzja z 22 września 2014 roku. Zatem przedmiotem sporu, przedmiotem zaskarżenia w toku procesu po wniesieniu odwołania stała się decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 4 listopada 2014 roku. Ponadto organ rentowy decyzją o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 26 czerwca 2014 roku ustalił kapitał ubezpieczony..., kapitał początkowy ubezpieczonego na kwotę 124.961 złotych i 10 groszy ze wskaźnikiem w wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 121,66 procenta. Decyzję tę zaskarżył także ubezpieczony G. K. podnosząc, iż przy ustaleniu kapitału początkowego zos..., nie zostały naliczone wszystkie okresy pracy. W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego dotyczące decyzji ustalającej jego kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku organ rentowy wskazywał, że do ustalenia kapitału początkowego pozwany przyjął okres zatrudnienia ubezpieczonego w wymiarze 24 lat 4 miesięcy i 15 dni okresów składkowych oraz 2 miesięcy i 14 dni okresów nieskładkowych. I wyjaśnił, że do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład nie uwzględnił okresów od 17 października 1979 roku do 31 maja 1980 roku w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) w M., bowiem Zakład (...)

[**f** 00:17:37.613] nie jest uprawnio..., uprawniony do wystawiania zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, jak również nie uwzględnił okresu do 22 lipca 1993 roku do 25 lipca 1993 roku i od 20 listopada 1993 roku do 11 grudnia 1993 roku z powodu przebywania na urlopie bezpłatnym. Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania od tej decyzji. Następnie w piśmie procesowym z dnia 14 listopada 2014 roku organ rentowy wskazał, że wydał w dniu 19 września 2014 roku decyzję przeliczającą kapitał początkowy, karta 47 akt kapitału początkowego, w której uznano okresy składkowe w wymiarze..., w wymiarze 20 lat 10 miesięcy i 21 dni, to jest 250 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 3 miesięcy i 21 dni, to jest 3 miesięcy ze szczegółowym wyliczeniem wysokości kapitału zawartym na kartach 48 i 49 akt kapitału początkowego. Sprawa z odwołania ubezpieczonego od decyzji dotyczących kapitału początkowego z 26 czerwca 2014 roku i 19 września 2014 roku zos..., o sygnaturze VI U 2259/14 została połączona do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą z odwołania G. K. w sprawie od decyzji odmawiającej przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach o sygnaturze akt VI U 2258/14. W odpowiedzi na odwołanie w sprawie o emeryturę organ rentowy podtrzymał argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonych decyz..., w zaskarżonej decyzji ostatecznie z dnia 4 listopada 2014 roku powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu decyzji z 22 września 2014 roku i z 11 lip..., i 10 lipca 2014 roku, a w piśmie procesowym z 14 listopada 2014 roku, karta 6 akt sprawy. Wskazał, że wydał kolejną decyzję z dnia 4 listopada 2014 roku, którą uchylił wcześniejsze decyzje z 10 listopada..., przepraszam, z 10 lipca...

[**koniec części** 00:21:36.999] (...)_02

[**Przewodniczący** 00:21:37.218] 2014 roku i 22 września 2014 roku. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje: Jeśli chodzi o sprawę z odwołania dotyczącego ubezpieczonego G. K. odnoszą..., odwołania odnoszącego się do cy..., decyzji odmawiającej przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, to Sąd Okręgowy ustalił, iż G. K. urodzony (...), 60 lat ukończył (...)roku i w dniu 11 czerwca 2014 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Oddziale w B. wniosek o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Z treści wniosku emerytalnego wynikało, iż ubezpieczony będąc członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa. Zasadniczymi przyczynami odmowy przyznania ubezpieczonemu emerytury w decyzji z dnia 4 listopada 2014 roku, uchylające jej wcześniejsze decyzje odmowne, były po pierwsze: nieudowodnienie na dzień 1 stycznia 1999 roku, a więc na ten dzień wejścia w życie, obecnie obowiązującej Ustawy emerytalnej, 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz nieosiągnięcie na dzień 1 stycznia 1999 roku wymaganego co najmniej 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Organ rentowy uznał za udowodnione ok..., okresy pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999 roku w wymiarze 6 lat 2 miesięcy i 13 dni. Jeśli chodzi o prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, to jest ono unormowane w artykuale 184 ustępie 1 i ustępie 2 zgodnie, z którymi to przepisami ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje

emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli, po pierwsze: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, oraz po drugie: okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27. Emerytura, o której mowa w ustępie 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa. Artykuł 184 ustęp 1, mówiąc o dotychczasowych przepisach, ma na uwadze przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zgodnie z paragrafem 3 i 4 tego Rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej wymaganym okresem zatrudnienia, uważa się okres wynoszący dwudzie..., 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresu zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki. Po pierwsze: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, po drugie: ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Wspomnieć w tym miejscu także należy, iż zgodnie z paragrafem 2 ustępem 1 Rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy pra..., są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Ustęp 2 paragraf 2 Rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku stwierdza, że okresy pracy, o których mowa w ustępie 1, stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji. W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru, stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1 ustępu 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Jeżeli pracownik nie dysponuje tego rodzaju dokumentami bądź dokumenty te wzbudziły w postępowaniu administracyjnym poprzedzającym fazę postępowania sądowego, wątpliwości organu rentowego, co do ich mocy wiążącej i wiarygodności, ubezpieczony ma możliwość wyko..., wykazywania w okol..., faktu..., ma możliwość wykazywania faktu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także dowodami z zeznań świadków. Jeśli chodzi o uprawnienie emerytalne ubezpieczonego z tytułu pracy w szczególnych warunkach, to spornym między stronami były 2 kwestie. Po pierwsze: posiadanie wymaganego do nabycia prawa do emerytury z..., okresu zatrudnienia w wymiarze co najmniej 25 lat i po drugie: legitymowanie się na dzień 1 stycznia 1999 roku stażem pracy w szczególnych warunkach przez ubezpieczonego w wymiarze co najmniej 15 lat. Jeśli chodzi o pierwszą z tych kwestii, a więc wymagany staż do emerytury w przypadku mężczyzn co najmniej 25 lat, to wskazać należy, że ubezpieczony nie kwestionował, gdyż na dzień 1 stycznia 1999 roku posiadał tego rodzaju staż, sumę okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 20 lat, 10 miesięcy i 13. Natomiast domagał się uzupełnienia tego stażu na podstawie artykułu 10 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2015 roku pozycja 748, okresami pracy w gospodarstwie rolnym u swoich dziadków i rodziców. Zgodnie z tym przepisem ustępem 1 artykułu 10 Ustawy emerytalno-rentowej, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy traktując jej z zastrzeżeniem artykułu 56 jako okresy składkowe. Po pierwsze: okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, po drugie: przypadające przed dniem 1 lipca 1977 roku okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego do ukończenia..., po ukończeniu 16 roku życia, i po trzeciej: przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w artykule od 5 do 7 Ustawy, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Ubezpieczony domagał się zatem uzupełnienia swojego stażu emerytalnego o okresy uzupełniające od osiemnast..., pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i dziadków od 18 maja 1970 roku do 17 lipca 1972 roku - 2 lata 2 miesiące i 1 dzień, od 5 września 1972 roku do 25 października 1976 roku - 4 lata 1 miesiąc i 21 dni oraz od 19 października 1978 roku do 9 lipca 1979 roku - 8 miesięcy, 22 dni, łącznie w wymiarze 6 lat 11 miesięcy i 44 dni..., i 14 dni. Łącznie okresy te wyniosły, przepraszam, 6 lat..., 7 lat i 14 dni. Na podstawie dowodów z zeznań świadków M. Z., A. W., Z. K., H. K. i M. K. (1), a także na podstawie dowodu z przesłuchania zainteres..., ubezpieczonego G. K. oraz dokumentów dotyczących zaświadczeń o gospodarstwie..., o posiadaniu gospodarstwa rolnego przez rodziców i dziadków ubezpieczonego na karcie i danych

dotyczących zameldowania, karta 27, 29, 31, 33, 37 akt emerytalnych, Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony w wyżej wskazanych okresach pracował w gospodarstwie rolnym rodziców i dziadków w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie. W ocenie Sądu Okręgowego ubezpieczony mógł i wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym, mimo cho..., uczęszczania do szkoły zasadniczej zawodowej a następnie do technikum, albowiem do szkoły z miejscowości B., czy też następnie B., bo zmieniła ona nazwę, do I. (...)dojeżdżał na motorze, gdyż posiadał prawo jazdy i korzystał z tego środka lokomocji, a także dojeżdżał koleją. Dojazd ten nie był uciążliwy i za przed..., udaniem się do szkoły, ubezpieczony wstawał wcześniej rano i zajmował się karmieniem trzody chlewnej i, i inn..., głównie trzody chlewnej i innego inwentarza, a po powrocie ze szkoły zajmował się obrządkiem tych zwierząt i także ich karmieniem, jak również wykonywał wszelkie inne prace w gospodarstwie rolnym rodziców i dziadków. Wskazać także należy, że gospodarstwa rolne rodziców i dziadków miały stosunkowo dużą powierzchnię. Jeśli chodzi o gospodarstwo dziadka ubezpieczonego B..., F. K., to posiadał on gospodarstwo o łącznej powierzchni 12,9 hektara. W tysiąc dziewięćset siedem..., w okresie od 1960 roku do 1972 roku, a także ojciec ubezpieczonego B. K. posiadał gospodarstwo rolne o powierzchni 7 hektarów 23 arów, a w latach 1973, '74 i '75, '80, gospodarstwo to łącznie miało ponad 20 hektarów. Oceniając zeznania świadków, którzy potwierdzali wykonywanie pracy w tych gospodarstwach przez ubezpieczonego, Sąd miał także na uwadze, iż ubezpieczony G. K. był najstarszym z rodzeństwa. Osiągając 16 lat -(...)roku, dlatego w tym kontekście.

[**koniec części** 00:39:14.999] (...)_03

[**Przewodniczący** 00:39:15.598] Był on osobą, która najbardziej pomagała w prowadzeniu gospodarstwa rolnemu dziadkom i rodzicom, gdyż młodsz..., ro..., jego rodzeństwo było młodsze. Należy także wskazać, iż gospodarstwa rolne dziadków i rodziców miały stosunkowo dużą powierzchnię. Mimo iż było one częściowo zmechanizowane, to ubezpieczony, jako osoba posiadająca prawo jazdy, wykonywał także prace w gospodarstwie rolnym wożąc płody rolne i jeżdżąc na ciągniku, który wchodził w skład tego gospodarstwa. W gospodarstwie tym, jak wynikało z zeznań świadków, był znaczny inwentarz żywy, w szczególności jeśli chodzi o trzodę chlewną, to by..., trzody chlewnej było przynajmniej 50 sztuk, a oprócz tego była jeszcze, było jeszcze bydło w ilości kilkunastu sztuk, jak również drób. Przy ocenie wiarygodności zeznań świadków i ubezpieczonego w przedmiocie jego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i dziadków Sąd miał na uwadze również to, że dziadkowie ubezpieczonego byli osobami w podeszłym wieku i jego dziadek był schorowany, chorował na płuca i nie mógł wykonywać pracy w gospodarstwie rolnym. Ponadto ubezpieczony pracował także na części gospodarstwa rolnego rodziców, gdzie uprawiany był len. Gospodarstwo to było dzierżawione. I odstawał produkty rolne do, w postaci lnu do zakładów w P.. Wbrew stanowisku organu rentowego w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż możliwość zaliczenia okresu uzupełniającego do ogólnego stażu emerytalnego uprawniającego do emerytury otwiera się wtedy, gdy osoba wykonywała prace w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16-go roku życia przynajmniej w wymiarze czterech godzin dziennie. Nie ma zatem racji organ rentowy wskazując w zaskar..., w uzasadnieniach zaskarżonych decyzji, iż musiałby on pracować w pełnym wymiarze czasu pracy. Podkreślić należy, że z zeznań świadków wynikało nawet, że w pewnym okresie w gospodarstwie było 100 sztuk trzody chlewnej, oprócz bydła i d..., drobiu. Niewątpliwie zatem występowała i potrzeba, i konieczność nie tylko zwyczajowej pomocy G. K. w pracy gospodarstwach rolnych rodziców i dziadków, ale była to obiektywna konieczność, która przy tym zakresie rozmiaru działalności rolniczej prowadzonej przez rodziców ubezpieczonego i dziadków wymagała w ocenie Sądu przynajmniej cz..., od czterech do sześciu godzin codziennej po..., pracy ubezpieczonego w gospodarstwach..., w tych gospodarstwach rolnych. Dlatego Sąd Okręgowy uznał, iż na podstawie artykułu 10-go ustępu pierwszego punktu 3-go Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskazane wyżej okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i dziadków w wymiarze 7-miu lat i 14-tu dni powinny zostać doliczone do ogólnego stażu emerytalnego. Wskazać należy, iż już pierwsze 2 okresy pracy w rolnictwie, których ubezpieczony domagał się uwzględnienia przy swoich uprawnieniach emerytalnych, 6 lat 3 miesiące 21 dni uzupełniały "z nawiązką" brakujący mu okres niecałych 4-ch lat i 2-ch miesięcy do ogólnego stażu do emerytury. Dlatego ubezpieczony w ocenie Sądu Okręgowego na podstawie dokonanych ustaleń legitymował się wymaganym dwudziestopięcioletnim okresem zatrudnienia na dzień 1 stycznia 1999 roku. Jeśli chodzi następnie o okresy pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach, to ubezpieczony domagał się doliczenia do okresów, uznanych przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji z 4 lutego, przepraszam, z 4 listopada 2014 roku, w wymiarze 6-ciu lat, 2-ch miesięcy i 3-ch dni, swoich okresów pracowniczego zatrudnienia wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w S. od 28 lipca 1980 roku do 31 marca 1985 roku, to jest 4 lata, 8 miesięcy i 4 dni, od 1 kwietnia 1985 roku do 15 maja 1988 roku także w (...) w S., to jest 3-ch lat 1-go miesiąca i 15-tu dni, w Przedsiębiorstwie (...) w B. od 16 maja 1988

roku do 20 sierpnia 1989 roku w wymiarze 1-go roku 3-ch miesięcy i 6-ciu dni oraz w (...) Spółce z ograniczonej odpowiedzialnością w B. od 1 marca 1981 roku do 27 lipca 1992 roku w wymiarze 1-go roku 4-ch miesięcy i 27 dni. Okresy te po zsumowaniu dają okres zatrudnienia w szczególnych warunkach w wymiarze 9-ciu miesięcy, w wymiarze 10-ciu lat 5-ciu miesięcy i 22-ch dni. Sąd podkreśla w wymiarze 10-ciu lat 5-ciu miesięcy i 22-ch dni, co po doliczeniu stażu pracy w szczególnych warunkach, wskazanego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji obejmującego okresy niepokrywające się z wyżej wskazanymi okresami zatrudnienia pracowniczego ubezpieczonego, przekraczało ponad 16 lat stażu pracy w szczególnych warunkach. Na podstawie dowodów z dokumentów z akt osobowych ubezpieczonego dotyczącego zatrudnienia u tych pracodawców, jak również dowodów z zeznań świadków A. S. i P. K., e-protokół rozprawy karta 41 akt, i dowodu z przesłuchania ubezpieczonego, e-protokół rozprawy karta 117 akt, Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony w powyższych okresach u wyżej wskazanych pracodawców wykonywał prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wskazane w wykazie A stanowiącym załącznik do powołanego Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w dziale 5-tym pod pozycją 3-cią pracy maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. W szczególności ubezpieczony przez wyżej wska..., we wskazanych wyżej okresach zatrudnienia wykonywał prace maszynisty zespołów maszyn do produkcji mas bitumicznych. Tego rodzaju zatrudnienie wykonywał on przez wszystkie wyżej wskazane okresy swojego zatrudnienia. To, że w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawianych mu przez pracodawców, wskazywano, że pracował on jako operator otaczarki nie miało większego znaczenia, bo nie decyduje tutaj nazwa stanowiska pracy operator otaczarki, czy pomocnik operatora otaczarki, lecz rzeczywisty charakter zatrudnienia, a taką właśnie pracę przy obsłudze zespołu maszyn do produkcji mas bitumicznych ubezpieczony w, u wyżej wskazanych pracodawców w wyżej wskazanych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wskazać należy, iż w Zarządzeniu numer 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 roku w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu komunikacji, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz wzrostu oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, rozporządza..., zarządzenie to wprawdzie nie ma waloru normatywnego, ale ma znaczenie dowodowe w niniejszej sprawie. Wskazano w dziale w załączniku do tego zarządzenia w dziale 5-tym w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych pod pozycją 3-cią prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, w punkcie 23-cim właśnie prace maszynisty zespołu maszyn do produkcji mas bitumicznych. Analogicznie także, bo powoływali się na to pracodawcy w wystawianych ubezpieczonemu świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach dołączonych do akt emerytalnych, w Zarządzeniu numer 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, a w zasadzie w załączniku do tego Zarządzenia w dziale 5-tym w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych w po..., w pozycji 3-ciej prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, w punkcie dzie..., 10-tym także wskazano stanowisko maszynisty zespołów maszyn do produkcji mas bitumicznych i mas betonowych. Istotnych dla tej omawianej tu kwestii pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach, kwestii, ustaleń Sąd dokonał na podstawie dowodów z zeznań świadków i dokumentów zebranych w aktach osobowych ubezpieczonego oraz w, w aktach organu rentowego. Wskazać też należy, iż na zezna..., na wiarygodność zeznań świadka, świadków A. S. i, a szczególnie P. K.. Świadczenie ci w sposób precyzyjny i szczegółowy opisali sposób wykonywania pracy przez ubezpieczonego przy obsłudze maszyn do produkcji mas bitumicznych. Wskazali typy maszyn, na których pracował ubezpieczony oraz rodzaj wykonywanych przez niego czynności. Niewątpliwie była to praca w szczególnych warunkach. Świadek A. S. był kierownikiem wytwórni mas bitumicznych w miejscowości K., w której ubezpieczony pracował. Najpierw wytwórnia ta należała do Zarządu Dróg (...) w S., potem do (...) w S., który przekształcił się w Przedsiębiorstwo (...). Świadczenie w sposób precyzyjny wskazywali, że ubezpieczony pracował na maszynie, jako operator, czy maszynista maszyny Ł. (...)i (...) (...) które produkowały masy bitumiczne. W ocenie Sądu Okręgowego masa bitumiczna, inaczej masa asfaltowa niewątpliwie była produkowana w wytwórni, w której pracował ubezpieczony. Ubezpieczony wykonywał tego rodzaju pracę także w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...). Dlatego skoro na dzień 1 stycznia 1999 roku posiadał on także ponad szesnastoletni s..., staż pracy w szczególnych warunkach, o którym przed chwilą wskazano, to spełnił on także tę przesłankę nabycia prawa do emerytury. I dlatego na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego, w związku z powołanymi przepisami prawa...

[**koniec części** 00:56:52.000] (...)_04

[**Przewodniczący** 00:56:52.496] Materialnego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na podstawie ar..., także na podstawie artykułu 129-go Ustawy emerytalnej przyznał prawo do emerytury ubezpieczonemu od 1-go dnia miesiąca, w którym złożył on wniosek o to świadczenie, ponieważ wszystkie pozostałe przesłanki na ten dzień ubezpieczony jest, już spełnił. Jeśli chodzi o decy..., zaskarżone decyzje do, z dnia 26 czerwca 2014 roku i 19 września 2014 roku to Sąd Okręgowy uznał, iż, jak wyjaśnił to ubezpieczony w toku postępowania sądowego, jedyną kwestią sporną, która wiązała się z ustaleniem kapitału początkowego było uwzględnienie w okresie, gdy ubezpieczony wykonywał pracę na budowie eksportowej w Iraku i doliczenie do kapitału początkowego wynagrodzenia, które w kraju otrzymywał pracownik zatrudniony przez ubez..., w, zatrudniony na takim samym lub podobnym stanowisku lub o podobnym charakterze stanowisku, na jakim był zatrudniony ubezpieczony G. K.. W celu dokonania istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń Sąd Okręgowy dopuścił w tym zakresie, w zakresie właściwego określenia kapitału początkowego, właściwego wyliczenia kapitału początkowego, dowód z dokumentów z akt osobowych pracownika M. K. (2) w tym kart wynagrodzeń za okresy, w których ubezpieczony G..., G. K. korzystał z urlopu bezpłatnego i wykonywał pracę na budowie autostrad w Iraku. Był to okres od 21 sierpnia osiem..., 1989 roku do 27 sierpnia 1990 roku, a organ rentowy w toku procesu nie zakwestionował wiarygodności kart wynagrodzeń M. K. (2), jako dokumentów źródłowych na podstawie, których powinno się wyliczyć, doliczyć czy uwzględnić przy wyliczeniu kapitału początkowego ubezpieczonego z, wynagrodzeń tego pracownika. Kwestia ta unormowana jest w paragrafie 10-tym Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent, Dziennik Ustaw z 1989 roku numer 11 pozycja 63 z późniejszymi zmianami. Przepis ten stanowi, że jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenia przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się za okresy tego zatrudnienia po pierwsze: kwoty, od których za te okresy opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w kraju, albo po drugie: jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 roku - kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę. M. K. (2) był zatrudniony na analogicznym do stanowiska powoda stanowisku w okresach, kiedy był on ubezpieczony na budowie zagranicznej i korzystał z urlopu bezpłatnego w Polsce w Przedsiębiorstwie Usług (...)

[**f** 01:02:54.513] , a wcześniej w Przedsiębiorstwie (...) w B. na, zobowiązanie Sądu organ rentowy dokonał hipotetycznej korekty kapitału początkowego ubezpieczonego w piśmie procesowym z 18 sierpnia 2015 roku i w załączniku do tego pisma, karta 86, 87 akt sprawy sądowej i uwzględnienie tych wynagrodzeń M..., uzyskanych przez M. K. (2) do obliczenia kapitału początkowego ubezpieczonego spowodowało wzrost te..., wskaźnika wysokości u podstawy wymiaru tego kapitału do 133,82 procent a kapitał był wyliczony, został wyliczony hipotetycznie z lat 1989-1998. W piśmie procesowym z 18 sierpnia 2015 roku, karta 86-ta akt sprawy organ rentowy wskazał, że nie zakwestionował dowodów z dokumentów zebranych w aktach osobowych M. K. (2). Wskazać zatem należy, iż kapitał początkowy ustala się na podstawie artykułu sto siedemdziesiąt..., na podstawie zasad wskazanych w artykule 173-cim i 174-tym Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z artykułem 174-tym ustępem 1-szym kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w artykule 53-cim Ustawy emerytalnej z uwzględnieniem ustępów od 2-go do 12-go. I w związku z niekwestionowaniem przez organ rentowy sposobu hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków pracownika zatrudnionego na takim samym lub podobnym stanowisku co powód Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone decyzje z dnia 26 czerwca 2014 roku i 19 września 2014 roku i zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do obliczenia kapitału początkowego G. K. przy uwzględnieniu wskaźnika w wysokości podstawy wymiaru 133,82 procenta z lat 1989-1998. W sentencji wyroku Sąd Okręgowy nie wskazał daty, od której powinno się dokonać tego przeliczenia, ale w ocenie Sądu Okręgowego oczywistym jest, iż skoro ubezpieczony, skoro ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego 11 czerwca 2014 roku to przeliczenie to powinno zostać dokonane od dnia, od pierwszego dnia miesiąca, w którym o ustalenie kapitału początkowego wystąpił ubezpieczony, a więc od 1 czerwca 2014 roku. A gdyby strony procesu miały wątpliwości, co do tej kwestii to zawsze mogą złożyć wniosek o uzupełnienie wyroku w tym zakresie. W punkcie 3-cim wyroku Sąd Okręgowy umorzył postępowanie z odwołania ubezpieczonego od decyzji z 26 czerwca i 19 września 2014 roku w części dotyczącej uwzględnienia przy ustalaniu kapitału początkowego G. K. okresu jego zatrudnienia, okresów składkowych i nieskładkowych w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) w B. Zakładzie (...) w M., Zlewni (...) w M. od dnia 17 października 1979 roku do 31 maja 1980 roku oraz wynagrodzeń uzyskanych

przez ubezpieczonego u tego pracodawcy w tym okresie z tego względu, iż jak wynikało z akt dotyczących kapitału początkowego w decyzji z dnia 19 września 2014 roku organ powiększył okresy składkowe przy uwzglę..., obliczaniu kapitału początkowego o te okresy zatrudnienia ubezpieczonego, co wynikało także z wcześniejszej decyzji z 26 czerwca 2014 roku. Przy czym wysokość wynagrodzeń uzyskanych przez ubezpieczonego u tego pracodawcy nie miała już wpływu na wysokość świad..., kapitału początkowego, albowiem okres zatrudnienia u tego pracodawcy nie był objęty, jako mniej korzystny od wybranych przez ubezpieczonego i co nie było między stronami sporne okresów zatrudnienia wskazanych w wyliczeniu kapitału początkowego w decyzji z 19 września 2014 roku, karta 42, 46 akt kapitału początkowego ubezpieczonego. Wskazać przy tym należy, iż ubezpieczony kwestię tę doliczenia czy uwzględnienia przy wyliczaniu kapitału początkowego okresu zatrudnienia w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) w B. Zakładzie (...) w M., (...) (...) w M. uznał na rozprawie za wyjaśnioną, a organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 6 października 2015 roku, karta 112, wyjaśnił, że do obliczenia wartości kapitału początkowego G. K. miał już przyjęte wynagrodzenie za okres od 17 października 1979 roku do 31 maja 1980 roku z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) w M., (...) (...) w M. w kwocie 9.960 złotych za 1979 rok oraz w kwocie 21.760 złotych za 1980 rok, co potwierdzały karty przebiegu zatrudnienia z wykazem wynagrodzeń na kartach 41 i 44 akt kapitału początkowego. Dlatego Sąd Okręgowy w tym zakresie orzekł jak w punkcie 3-cim wyroku na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 13 Kodeksu postępowania cywilnego. W punkcie 4-tym wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji odpowiedzialności, o której mowa w artykule 118-tym ustęp 1a Ustawy emerytalno-rentowej, albowiem istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności dotyczące przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury oraz obliczenia kapitału początkowego dokonywane były na podstawie dowodów, którymi nie dysponował organ rentowy w postępowaniu administracyjnym. Ustalenia te dokona..., dokonywane były na podstawie dowodów z zeznań świadków, przesłuchania ubezpieczonego oraz dowodów z dokumentów, z akt osobowych powoda i M. K. (2). Dlatego nie było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.